

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Момчил Мирчев

за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по
професионално направление 8.2 Изобразително изкуство

на Гергана Ангелова Мутафчиева, редовен докторант в катедра
„Керамика и Дизайн на порцелан и стъкло“ на НХА

за дисертационен труд „Съвременни тенденции и развитие на
осветителните обекти в сферата на силикатния дизайн“

Научен ръководител: инж. д-р Васил Харизанов

Дисертационният труд „Съвременни тенденции и развитие на осветителните обекти в сферата на силикатния дизайн“ на докторанта Гергана Мутафчиева се състои от текстова част и илюстративно приложение с общ обем от 215 страници, от които текстова част 142 страници и илюстрации 73 страници. Дисертацията съдържа увод, три глави, заключение и приноси, като след всеки раздел следва списък на използваната литература и снимков материал. Библиографията се състои от общо 87 цитирани източници, от които 21 на български, 24 на латиница, 28 източника онлайн информация и 14 разговора на автора. Илюстративното приложение съдържа 156 броя снимков материал.

Запознавайки се с дисертационния труд, бих казал, че написаното е добре систематизирано и разбираемо за аудиторията, пред която ще бъде представено. Проблемът на изследването е интересен и представя един нов и свеж поглед в тази област. В представеният текст Гергана Мутафчиева прави задълбочено проучване на темата за осветителните тела в сферата на силикатния дизайн, както и паралел със съвременните тенденции и конкретно финокерамичното образуване. Разглеждат се още етапите на развитие – исторически, технологично и в художествените форми до наши

дни. Докторантът отправя поглед към съвременните търсения на художници и дизайнери от цял свят. Провеждането на подобно проучване е от голямо значение за изясняване на проблематиката - силикатния дизайн в осветителните тела в българското изкуство. Дисертацията е полезна, значима и актуална, както за всички студенти, така и за изкуствоведи, художници и интересувачи се от изкуство.

Основните цели и задачи са акцентирани върху възможностите на изследването да очертае ясните параметри и потенциал на новите форми на изкуство в художественото пространство през годините в България и в световен мащаб.

Обхвата на изследването започва с разглеждане на историческите периоди на осветлението от гледна точка на развитието на човека, следвани от технологичните открития и еволюцията на осветителните тела. Използвана е технологична терминология с оглед формообразуването на силикатните продукти. Дисертацията е добре структурирана с увод, изложение, текста обхваща достатъчно проблема като анализ в три основни глави и заключение.

В уводната част се очертава основния проблем, границите на изследването, поставят се целите и задачите.

В първа глава подробно е направен исторически преглед в развитието на керамичната лампа. Отделя се внимание също на появата и наличието на изкуствена светлина, в икономически и социален аспект, както и напредъка в хода на цивилизацията.

Във втора глава се отделя основно внимание на естетиката и технологията при изграждането на осветителни тела. Подробно се описват формообразуващите процеси - пластично формование и шликерно отливане. В процеса на технологията се говори и за стъклото, витражът, бетонът, като материали, от които се правят осветителни тела. Интерес предизвиква и адитивното производство, принтирането на лампи директно от порцелан, както и дигиталното фрезование.

В трета глава се набляга на концепцията на съвременните осветителни тела. Прави се нов прочит върху утилитарните предмети, нови тенденции, светлинните обекти като част от архитектурната среда, светлинни инсталации направени от силикатни материали.

Заклчението на дисертацията защитава изведените резултати от изследването и прави необходимите обобщения от написването ѝ.

Приносителите в дисертацията „Съвременни тенденции и развитие на осветителните обекти в сферата на силикатния дизайн“ са важни опорни точки в научен и научно-приложен план:

- Събрана е както българска, така и чуждо езикова литература за развитието на осветителното тяло до съвременен художествен предмет.
- Прави се съпоставка на българският и световен художествен дизайн в това направление, чрез анализ и конкретни примери.
- Събрана е конкретна информация за съвременната художествена насоченост в осветителния дизайн, като до този момент източниците са концентрирани в различни раздели, исторически и технологични.
- Извежда се нов термин - светлинен обект, който излиза от контекста на функционален предмет и се превръща в художествено произведение.
- Обобщаване на възможностите в художествения силикатен дизайн на осветителни изделия спрямо естетическите и технологични параметри, както и съвременните технически изисквания.
- Чрез авторските проекти се проследява конкретната проблематика във възможностите за използване на съвременните консумативи и приложими технологични процеси.
- Представяне на осветителното тяло като художествен обект, синтезиран в архитектурната среда.
- Анализът следва да послужи не само на студенти от катедра „Керамика и Дизайн на порцелан и стъкло“, а и на всички останали дизайнерски специалности работещи в материал, при създаването на художественото проектиране и изработката на осветителни изделия.

Гергана Мутафчиева е завършила бакалавър и магистър в специалност „Дизайн на порцелан и стъкло“, към НХА. Докторантката има педагогически опит като преподавател в училищата НГПИ „Свети Лука“ и 2 СОУ „Академик Емилиян Станев“.

Художническо – творческите ѝ изяви се отличават с множество участия в национални и международни изложби и самостоятелна изложба. През 2004 печели награда от „Стъкларска промишленост Нови Бор“, Чехия.

Дисертационният труд на Гергана Мутафчиева е вече на утвърден творец, който следва успешно своите професионални и творчески интереси в областта на порцелана и стъклото.

